

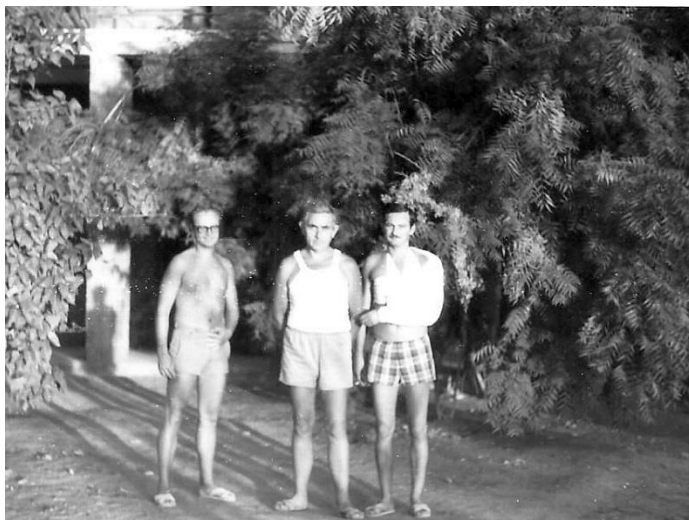
Emlékezés Helvei Ferencre

Az Óbudai temetőben, 2022. január 07-én, kísértük utolsó útjára Helvei Ferenc alezredest.

Több évtizedig a főnököm, parancsnokom volt a 70-es 80-as, 90-es években. Rendkívüli élettapasztalata, szakmai tudása, munkatársai beosztottjai iránti embersége méltán juttatta a hírközpont parancsnok technikai helyettes beosztásba. Volt két év, amikor a „Kráter” feladatban együtt dolgozhattunk Ő, mint a feladat vezetője, parancsnoka, én meg a munkatársaimmal az egyik technikai részfeladat előkészítésében és végrehajtásában vehettünk részt. Hálás vagyok a sorsnak, hogy hét hónapon át együtt dolgozhattunk, egy csapatként éltünk éjjel nappal, jóban-rosszban. A napi munkában is megismertem, tényleg nagyszerű ember volt, soha egy hangos szó vagy szitkozódás nem hagyta el a száját. Szakmájában megkérdőjelezhetetlen volt a tudása, amihez pedig kevésbé értett, azt rábízta a szakember munkatársaira, mert megbízott bennünk.

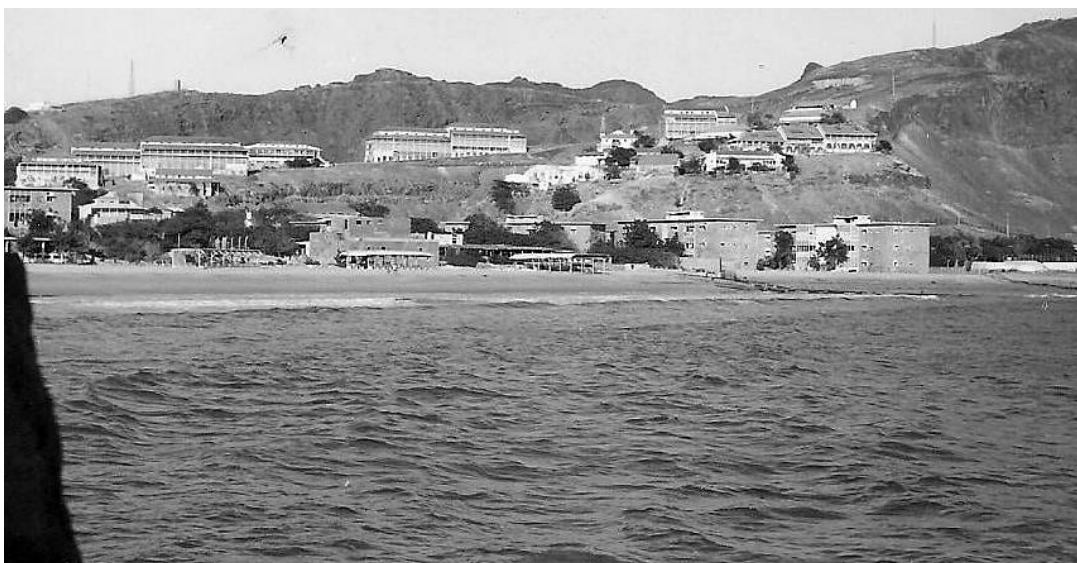
Az én korosztályomból sokan voltunk, akik a húsz év korkülönbség okán Feri bácsinak szólítottuk. Ez a „bácsizós” megszólítás nagyon elterjedt és megszokott lett a magyar csoportban és a jemeni katonák között is, gyakran a vele egykorúak is így szólították. Óriási tekintélye volt a jemeni munkatársak között is, egy alkalommal hallottam két jemeni híradó katonát beszélni valami munka ügyben. Az egyik fiú gesztikulálva mondja „kalam – kalam Feri bácsi” azzal eldőlt a dolog, mert ha „Feri bácsi azt mondta”, akkor az nekik csaknem olyan volt, mint egy Korán idézet.

1978 decemberében ott Ádenben együtt köszöntöttük, ünnepeltük meg az ötvenedik születésnapján, a magyar szakács fiúk még tortát is készítettek neki, amit közösen elfogyasztottunk. Készültek fényképek a születésnapra, nekem is van, de sajnos nem találom, pedig nagyon szerettem volna itt megmutatni. Ez a fénykép is akkor készült a szállásunk mellett a pálmafák alatt Mészáros Zolival és Nagy Fricivel. Egy másik egzotikus képet is megmutatok egy kiránduláson készítetttem róla, egy banánligetben jártunk.

Nagyon szerettem Őt, az „embert”. Elmondok két történetet róla, ami nem munkahelyi esemény volt. Reggel héttől kettőig dolgoztunk utána ebéd, szabadidőben gyakran mentünk a tengerre fürödni vagy csak néztük a tengert. A HM-nek volt egy elég jó tengerparti strandja, Arusa (magyarul menyasszony), homokos lassan mélyülő csendes öböl volt.

Itt az oldalon láttam néhány régi képet ahol Feri bácsi a tengerben „lubickol”. Nagyon szeretett úszni, elég jól úszott, leginkább egyedül és kicsit messzebb a parttól, ahol már a hullámok nem tarajoznak. Én az öböl szikláin ültem, talán horgásztunk a fiúkkal vagy csak a tengert néztük. Feri bácsi úszott arra felénk, talán még búvárpipa és szemüveg is volt rajta, integetett, és visszafordult. Nézek utána, látom egy nagy delfin elkezdte Őt követni elég nagy és kicsit sötét bőrű állat volt, nem kellemes ilyennel váratlanul találkozni hiába tudja az ember, hogy nem fog bántani, mégis elég félelmetes. Próbáltam kiabálni, figyelmeztetni, de a hullámszó elnyomhatta a hangomat. Ahogy kiért a vízből, padon ülve megbeszéltük mit láttam, amiből Ő nem vett észre semmit, kiúszott, mint előtte oly sokszor.

A két fényképen a HM tengerparti strandja sziklákkal

A másik történetem egy protokoll eseményhez kötődik. 1979 februárban magyar katonai delegáció látogatott Ádenbe Czinege Lajos hadseregtábornok honvédelmi miniszter vezetésével az „elkészült” Kráter feladat objektum átadására. (Az átadás felavatás megvolt, mi még kb. két hónapig dolgoztunk a tényleges kész állapotig). A magyar nagykövet a rezidencia kertjében fogadást adott a katonai delegáció tiszteletére. A fő vendég Czinege Lajos magyar és Ali Antar Nasszer jemeni honvédelmi miniszter volt, magas rangú magyar és jemeni katonákkal, valamint az összes baráti ország katonai attaséi feleségeikkel együtt meghívottak voltak. A katonai attasé (... alezredes Frédi bácsi) elérte, hogy a mi munkáscsapatunkból is részt vegyenek néhányan, talán öten hatan, ennyit engedett a létszám. Feri bácsi szerette volna, ha még többen lehetnének ott, akik tényleg keményen dolgoztak a legnehezebb feladatokon. Azt hiszem négyen voltunk, Megkérdezte tőlünk, volna-e kedvünk „pincérnek felszolgálónak” eljönni a fogadásra. Nagyon jólesett, elfogadtuk. Ő elintézte a nagykövet feleségével, Ő volt a „fő celebráns”, mi felvettük a hosszú nadrágot, fehér inget a nagykövetasszony eligazított bennünket, mit kell csinálni az állófogadáson. Annyira már elboldogultunk angolul, hogy ételt, italt, jeget stb. kínálni tudtunk és hoztuk, amit kértek. Czinege elvtárs Ali Antar (†1986. január 13) a magyar tolmács és a katonai attaséval ment sorban egy-egy üdvözlő szóval köszönteni a vendégeket. Mi közben ott tettük a dolgunkat, amikor a közelünkbe értek Frédi bácsi mondta a miniszternek ezek a fiúk nem igazi pincérek, Ők ott dolgoznak az objektum építésén- Szó szerint odajött hozzánk (Itt a szó szerint kicsit fura, inkább erre inkább a sumán odajött, vagy a se szó, se beszéd lenne jó és beszélgetett velünk, nagyon kellemes meglepetés volt. Még arra is emlékszem, azt mondta mi lesz azzal a sok szerszámmal kellekkel, anyaggal, ami nem az építkezéshez kellett, „azt itt hagyjuk nekik ajándékba”. Még egy közös fényképet is készített rólunk Szakály Ferenc, a delegáció hivatalos fotósa. Elkészönt tőlünk és „gyere Anti komám” mondta a jemeni miniszternek (a tolmács bizonyára nem így fordította), mentek tovább a vendégekhez.

Én a szál virágomon túl, ezzel a történetekkel emlékezem rá, hálás vagyok a sorsnak, hogy ismerhettem. Feri bácsit.

Alezredes Úr Isten veled, nyugodj békében!

Szabó Lajos ny. kpa.